

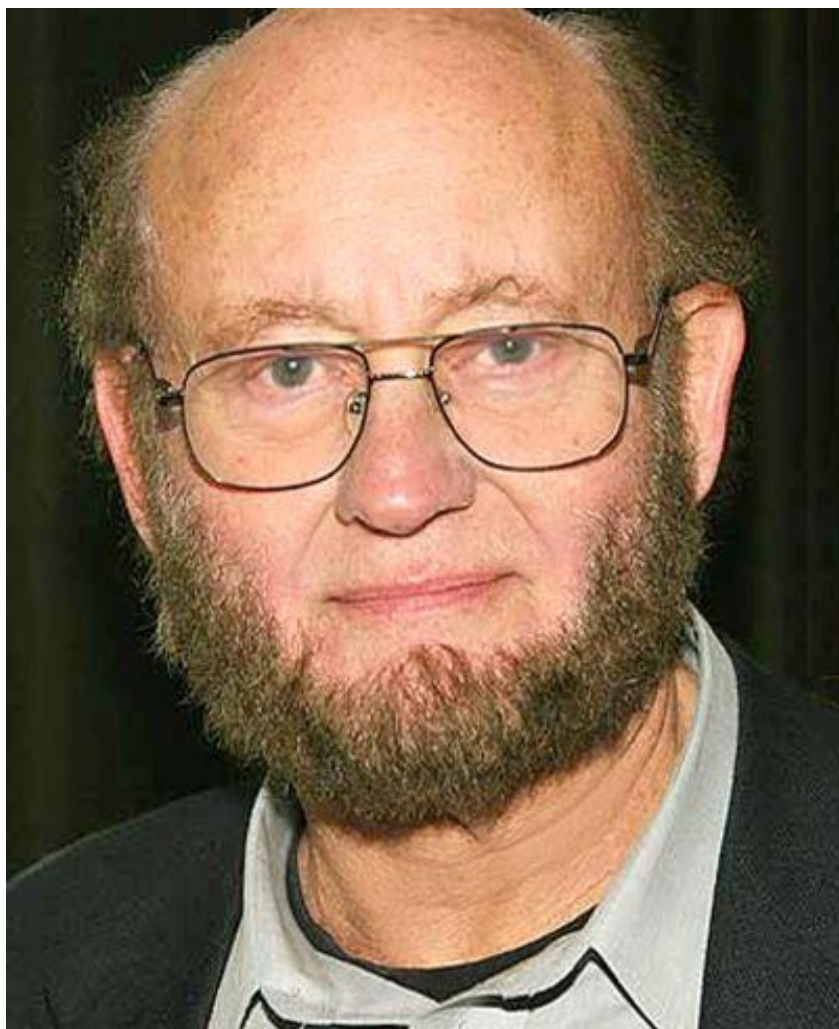
Väärtused kui inimvara

Mare Ainsaar, Anu Realo, Marju Lauristin, Ave Roots, Kairi Kasearu, Andu Rämmer,
Tarmo Strenze

7. nov 2019 Tallinn

Arenguseire Keskuse konverents „Teistmoodi tulevik”

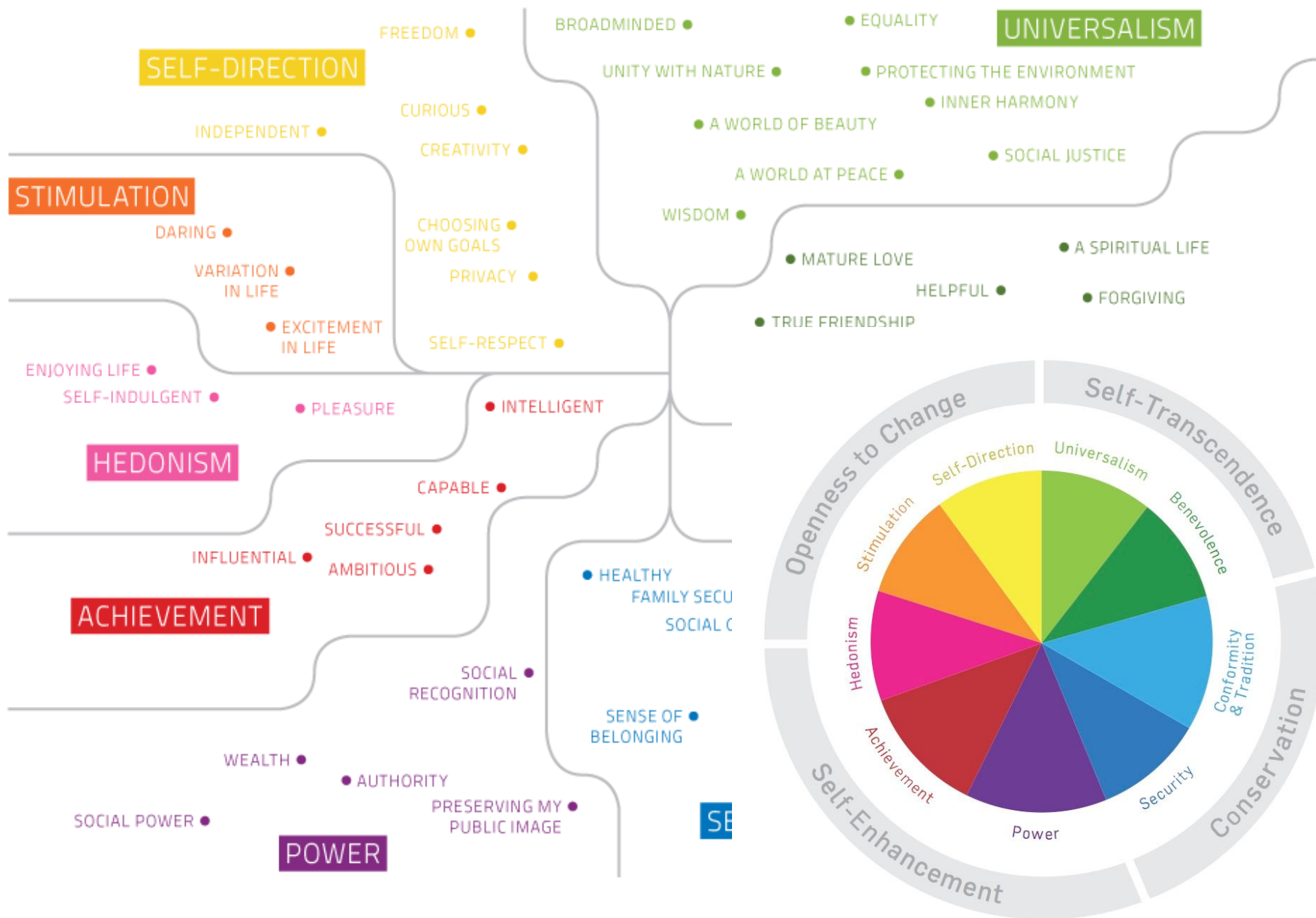

R. Inglehart alates 1990 Eestis 14 -> 2 skaalat

S. Schwartz alates 2004 Eestis 21-> 10 -> 4

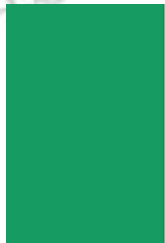
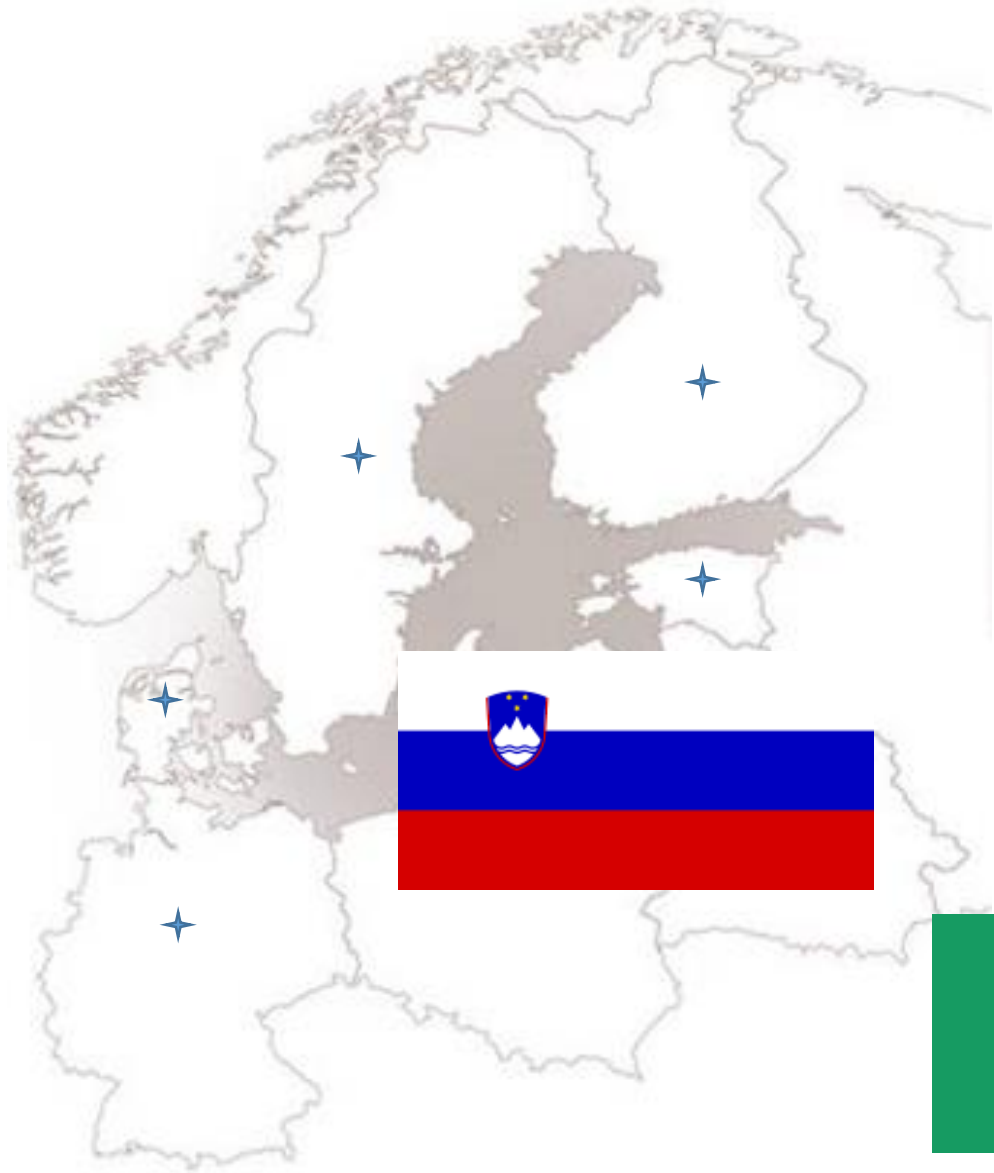

Traditsionaalne
Sekulaar- ratsionaalne

Ellujäämine

Eneseväljendus

Väärtused kui inimvara 1990 (2004) - 2018

Ingleharti kultuuriliste väärtuste dimensioonid

Töö väärtused

Laste, pere, soolise võrdsuse väärtused

Innovatsiooni ja saavutus väärtused

Solidaarsus

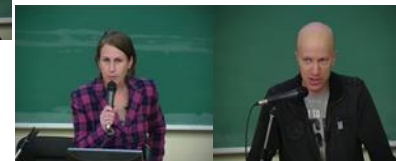
Hedonism

Väärtusmusterid

Seos majandusliku arenguga

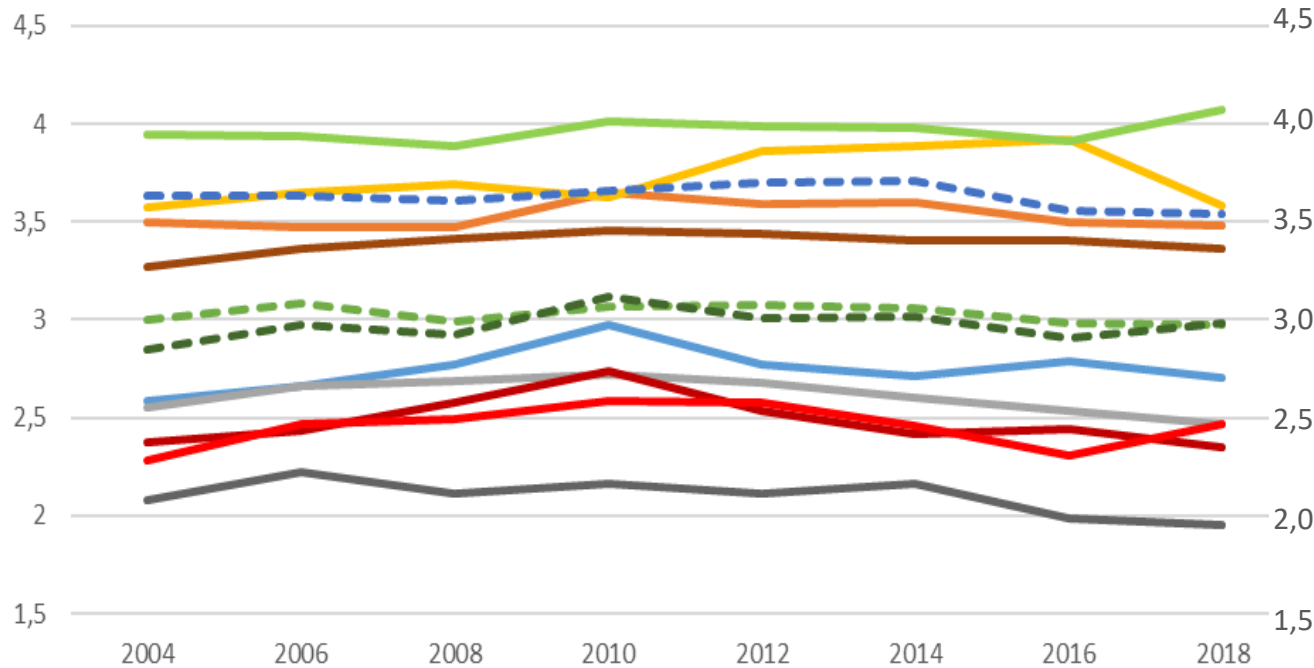
Väärtused ja eluga rahulolu

Väärtused ja poliitika

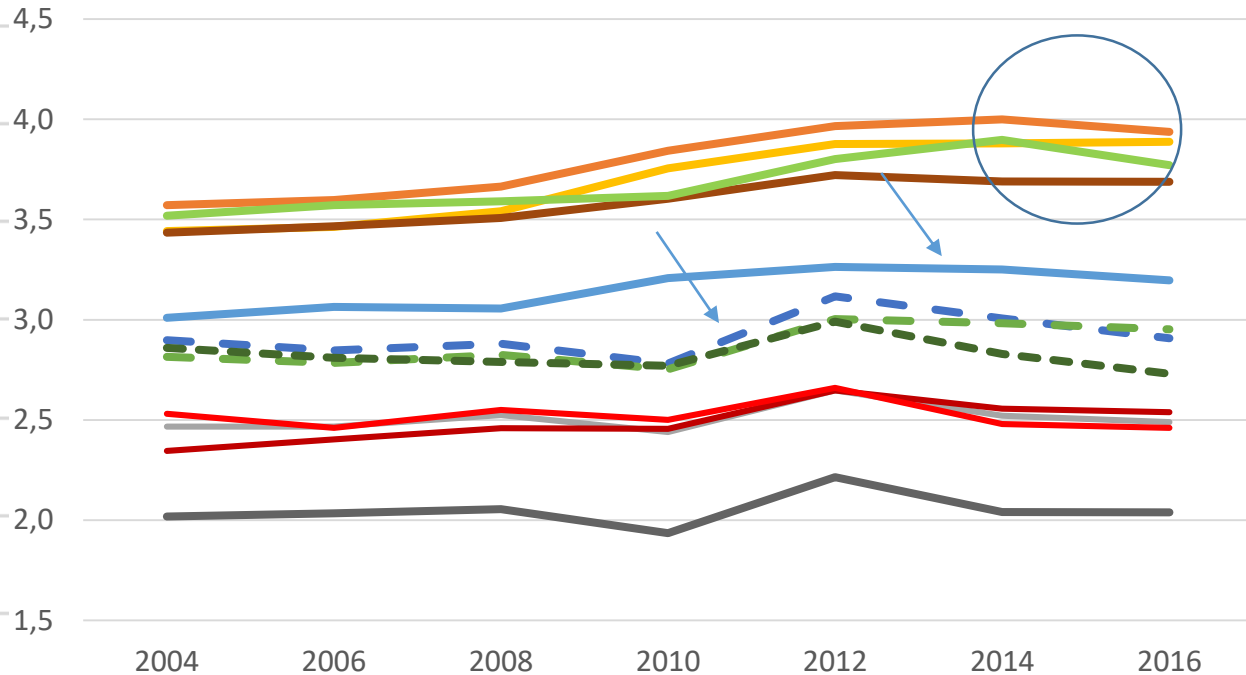

Kõige tähtsamad Eestis loodus, hoolimine, turvalisus, solidaarsus, loovus, ideed

Rootsi

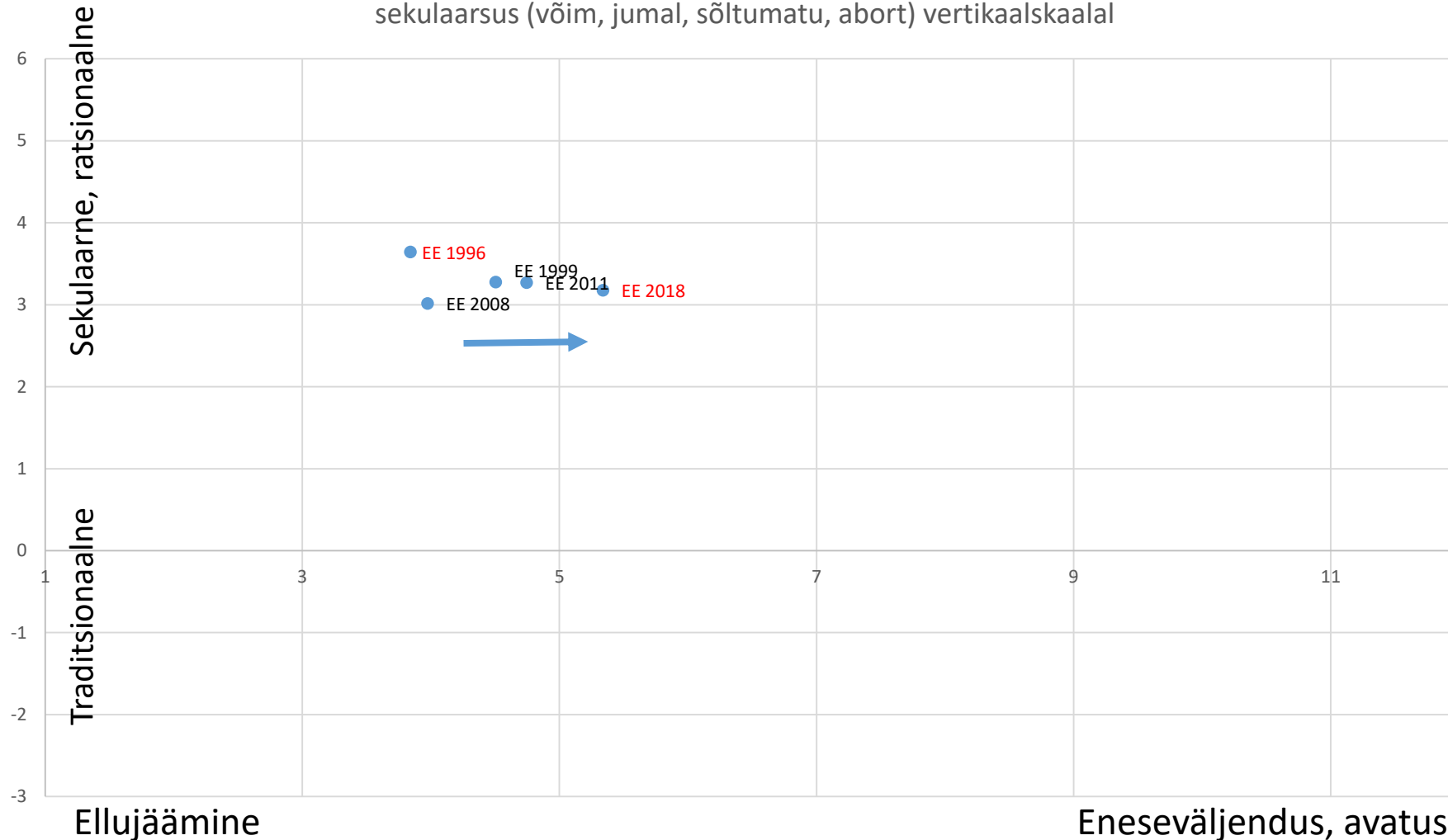
- hedonism
- innovatsioon_saavutus
- - - turvalisus
- stimulatsioon
- võim
- loodus
- solidaarsus
- hoolimine
- - - mugandumine
- enesesuunamine
- saavutus
- - - traditsioon

- hedonism
- innovatsioon_saavutus
- - - turvalisus
- stimulatsioon
- võim
- loodus
- solidaarsus
- hoolimine
- - - mugandumine
- enesesuunamine
- saavutus
- - - traditsioon

Inglehart tee Eestile

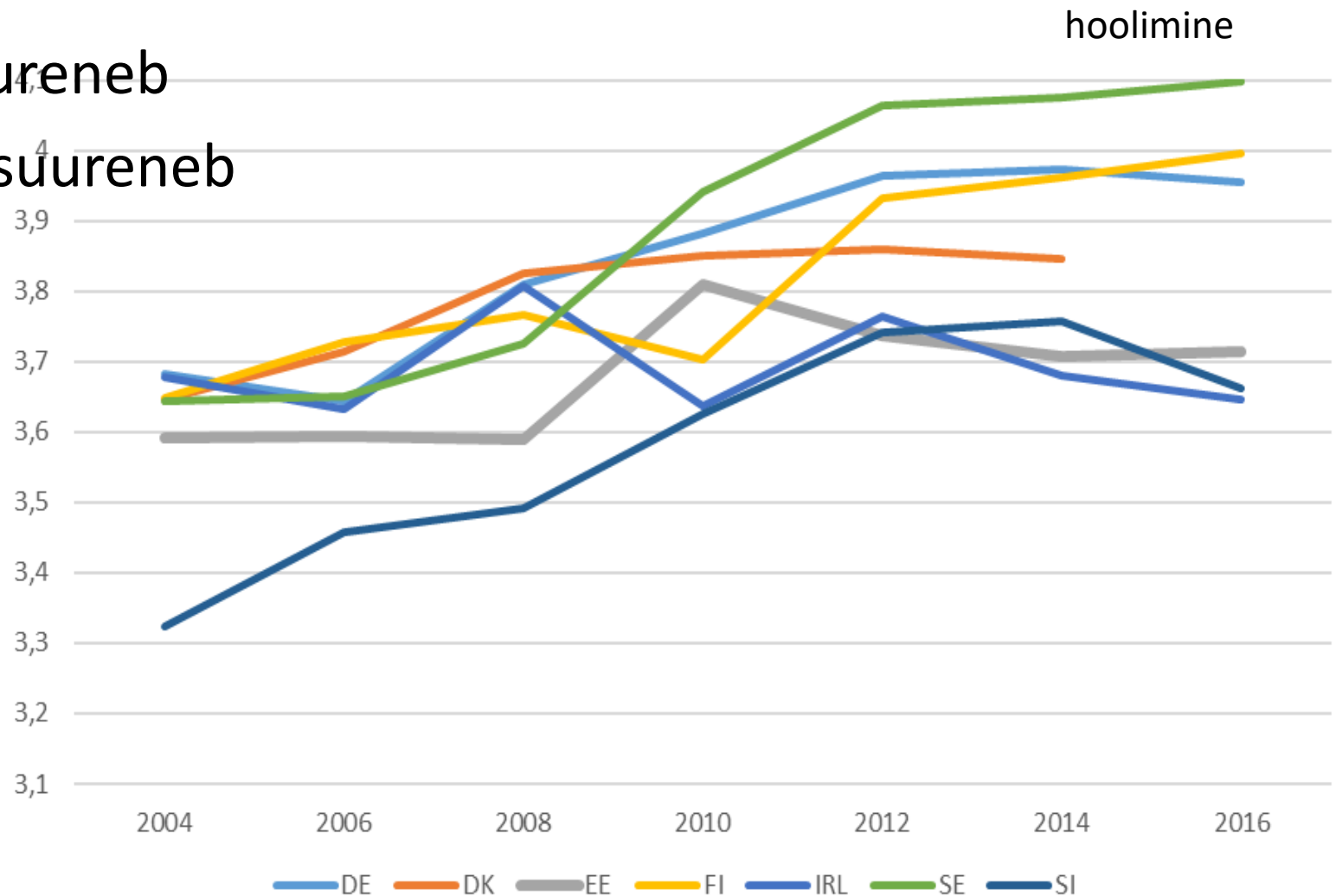
Avatus (postmaterialism, õnn, homoseksuaalsus, petitsioon, usaldus) horisontaalskaalal ja sekulaarsus (võim, jumal, sõltumatu, abort) vertikaalskaalal

Eestis suurem tähtsus ellujäämisega seotud väärtustel. Samuti iseloomustab Eestit jätkuvalt madal sallivus ning kasin kodanikuaktiivsus. Teised riigid liiguvad avatuse skaalal eest ära.

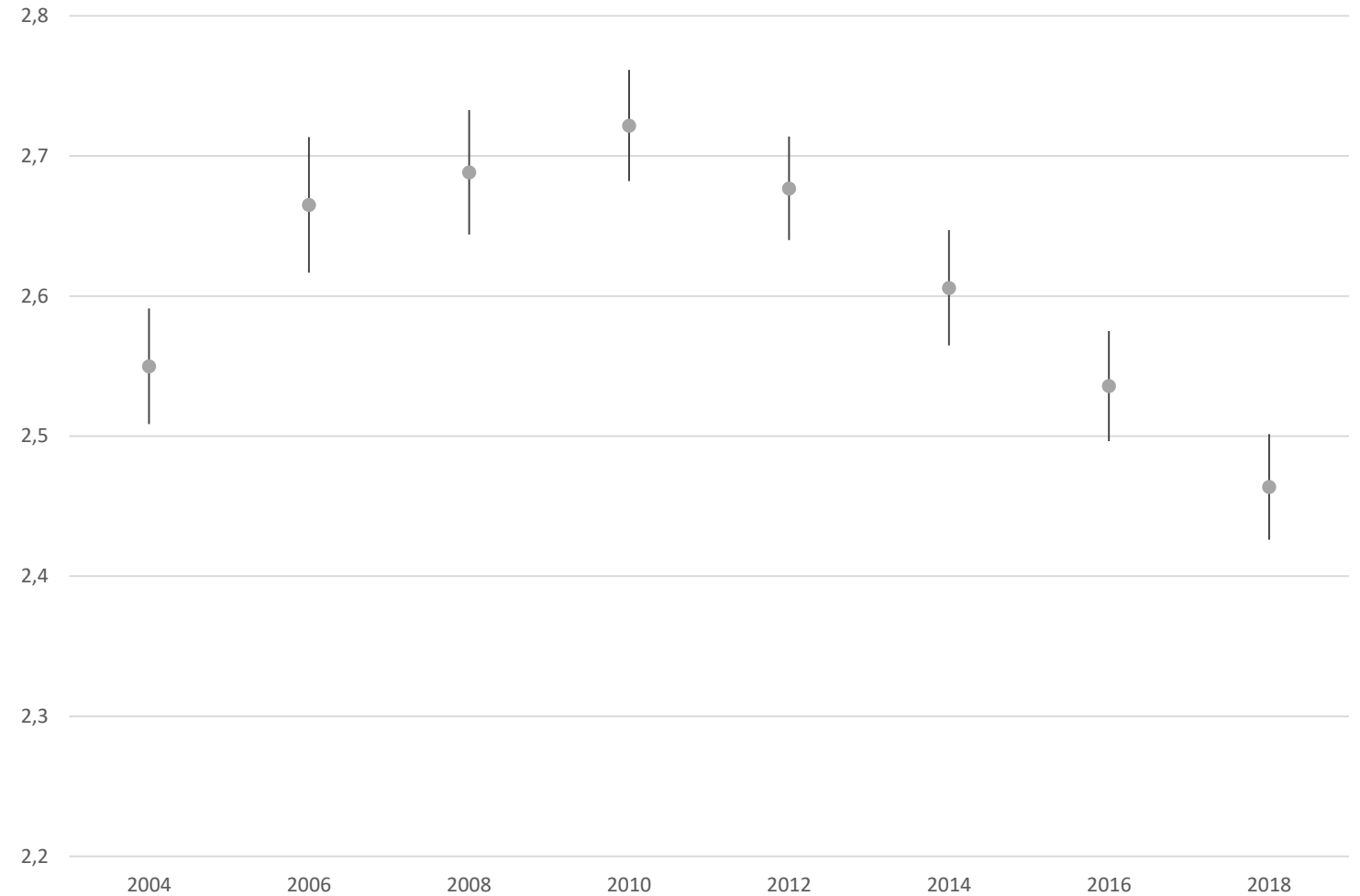
Pere ja hoolimine

- Pere on tähtis ja see suureneb
- Vormide mitmekesisus suureneb
- Soolist võrdsust enam

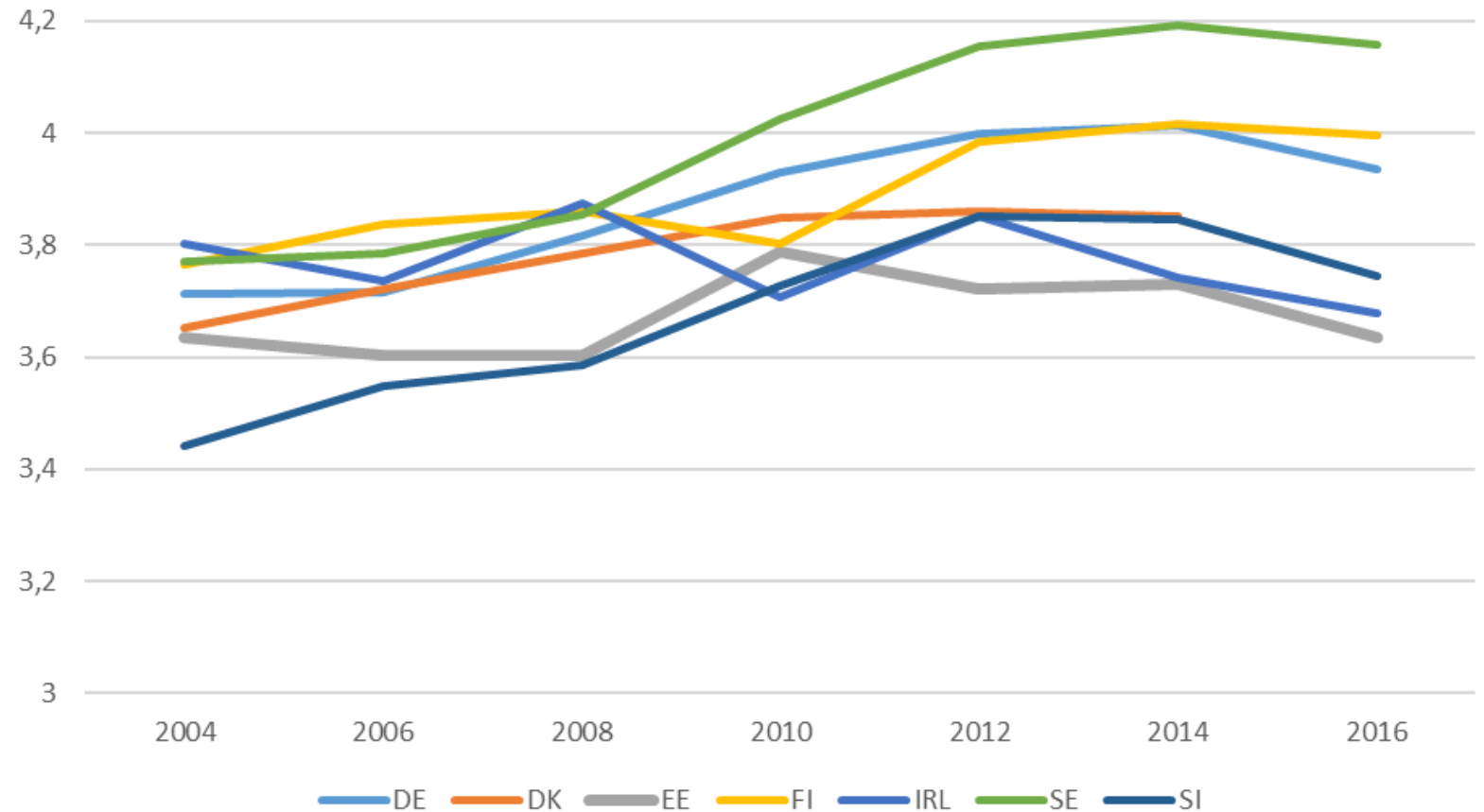
Innovatsioon ja saavutus

- Ei suurene (ka tulevikus?)

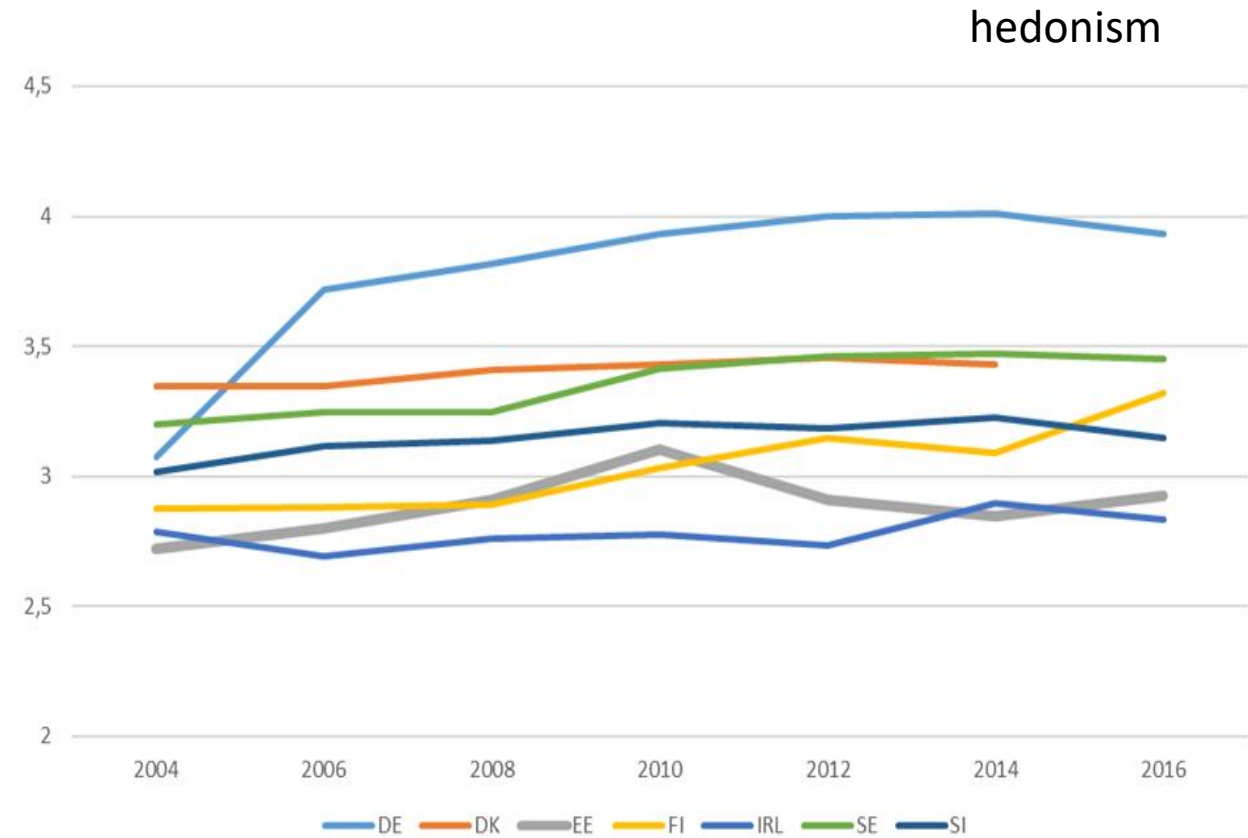
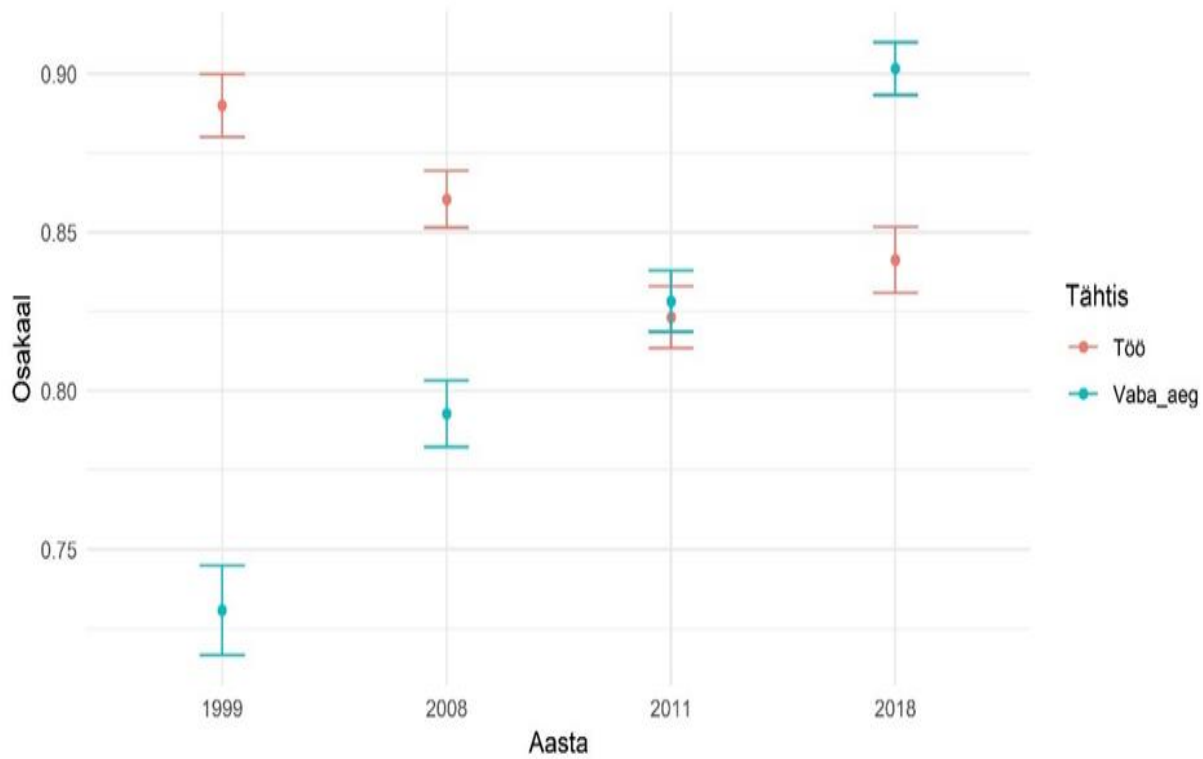

Solidaarsus kui koostegemise ressurss

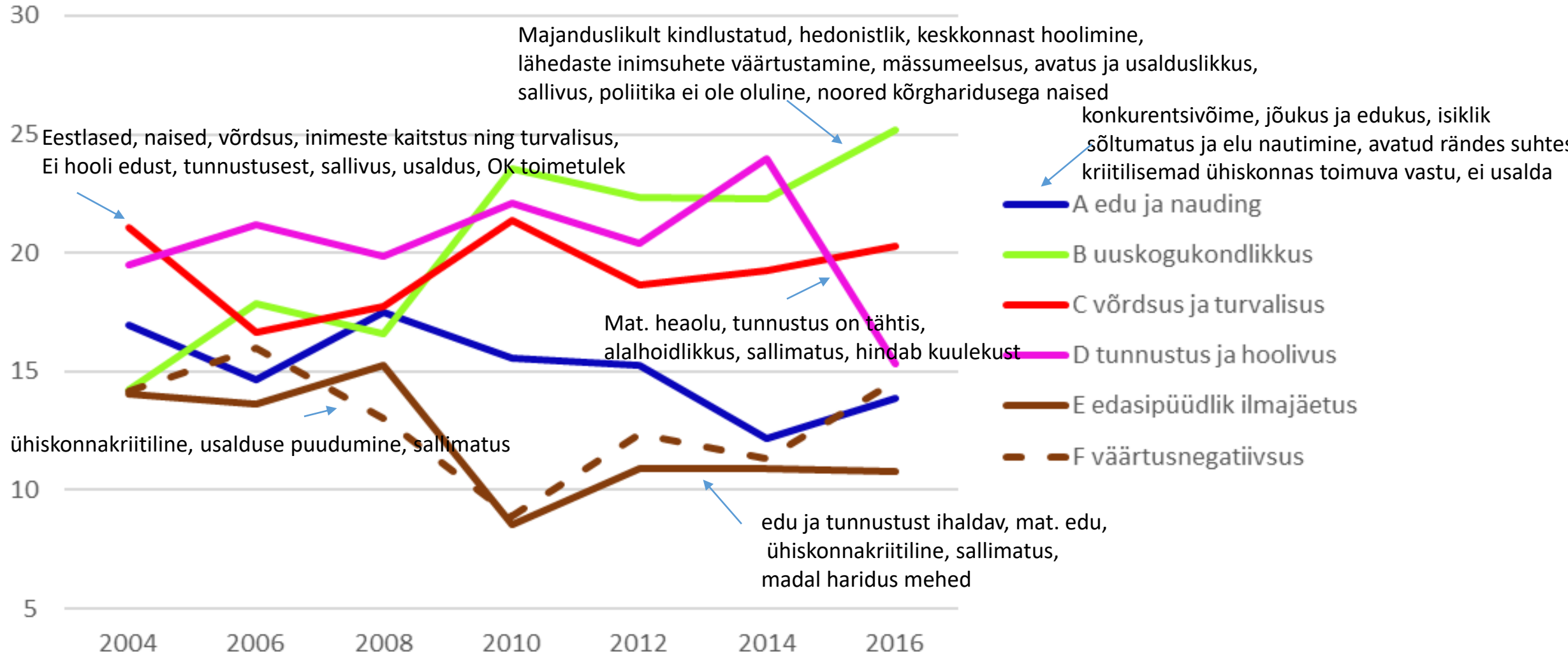
- Vähe!
- Noortes vähe!
- Ei pruugi kasvada ja võib osutuda probleemiks

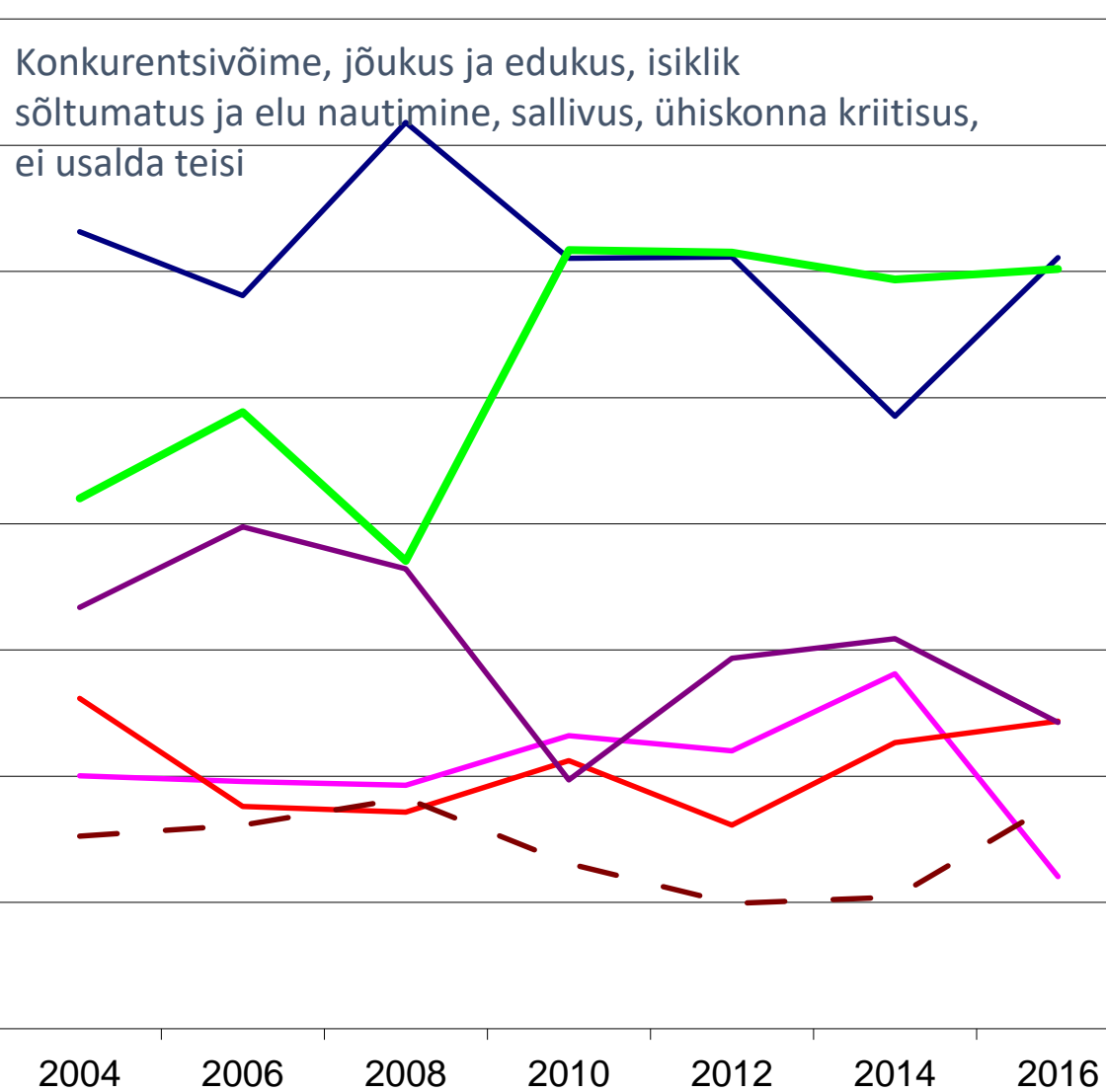
Töö kaotab tähtsus, vaba aeg suurendab, aga mitte lõbus aeg. Kas on tegu hea elu kultuuri puudusega?

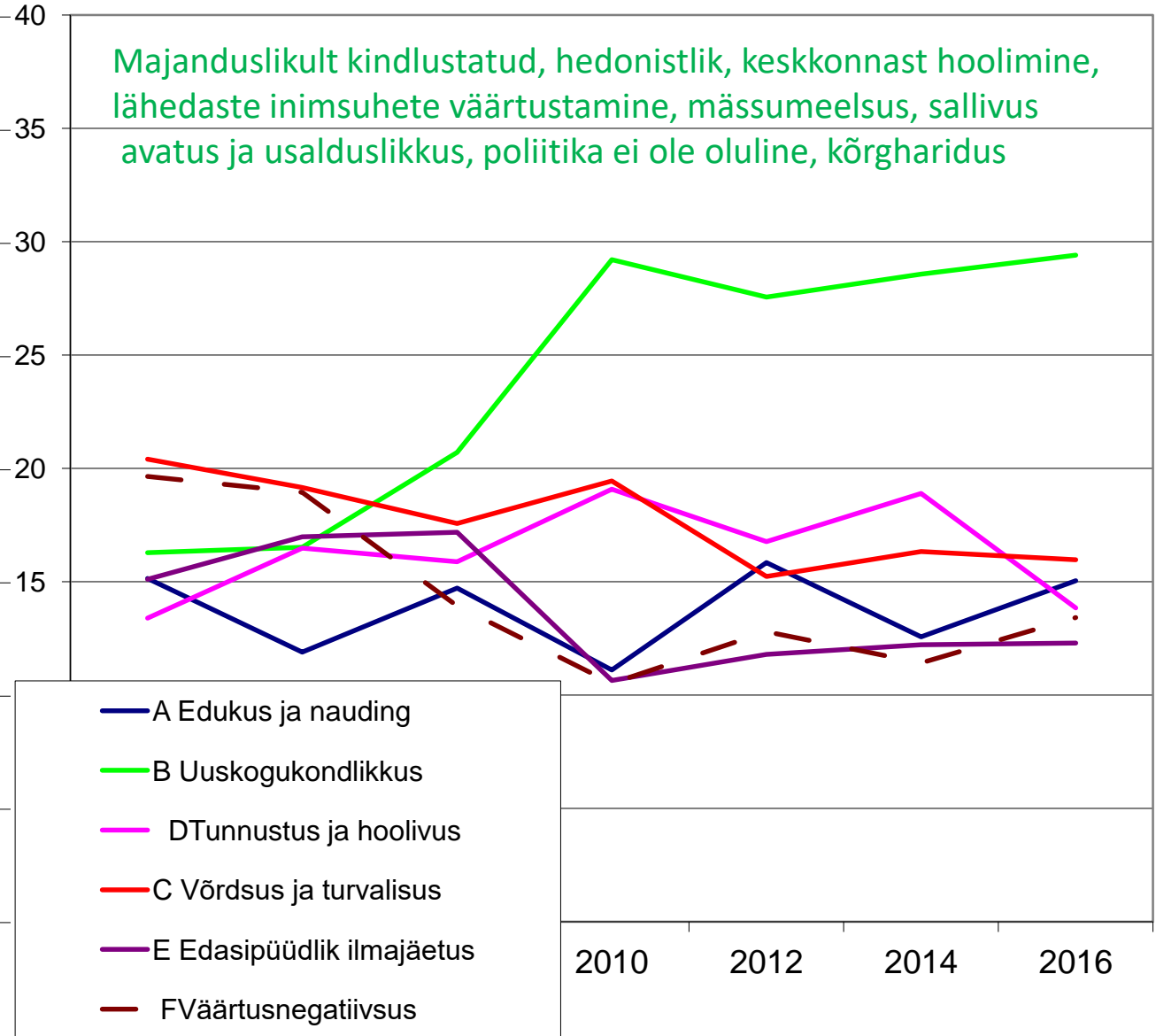
6 väärtustüüpi

15-30

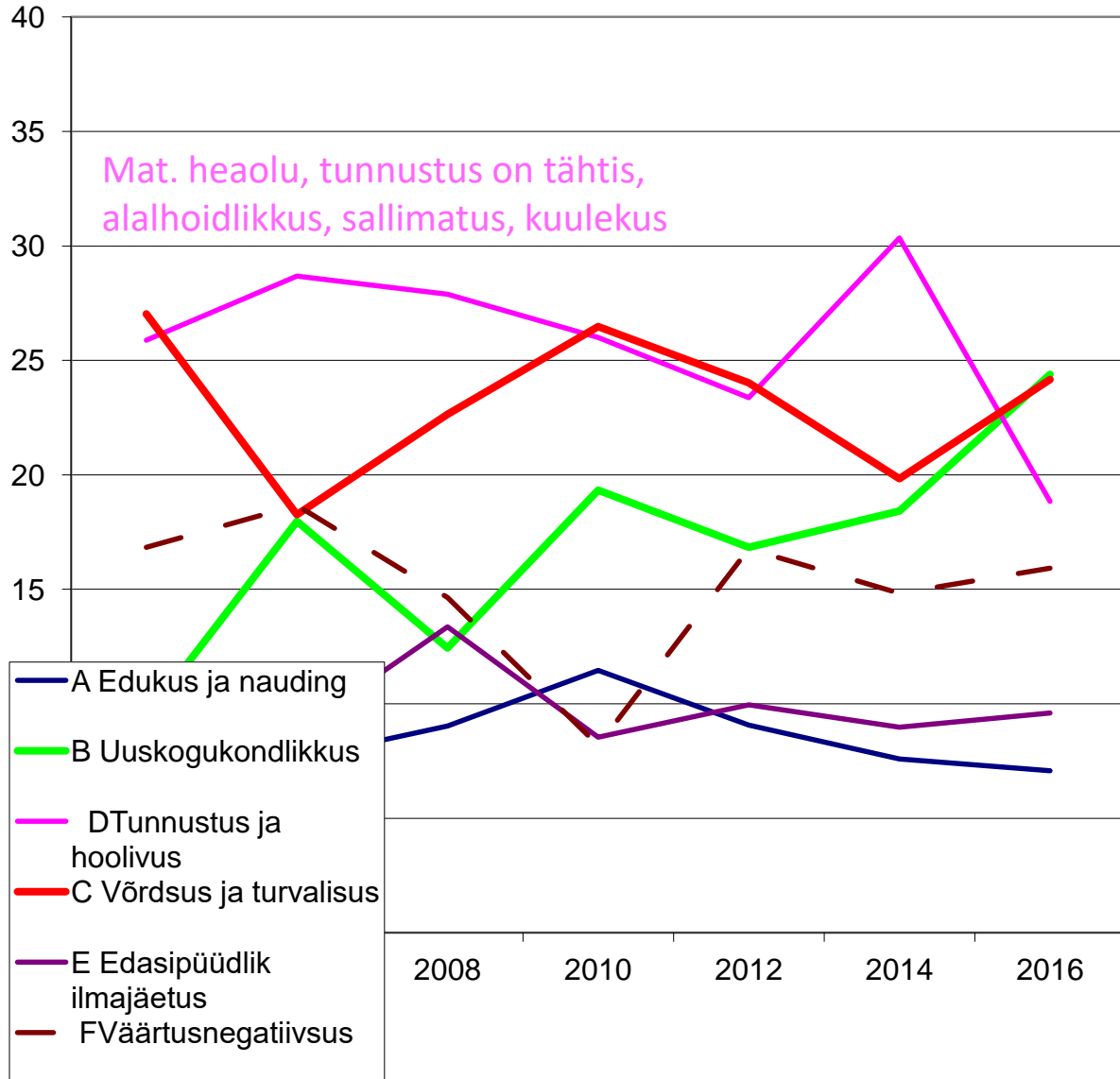

31-45

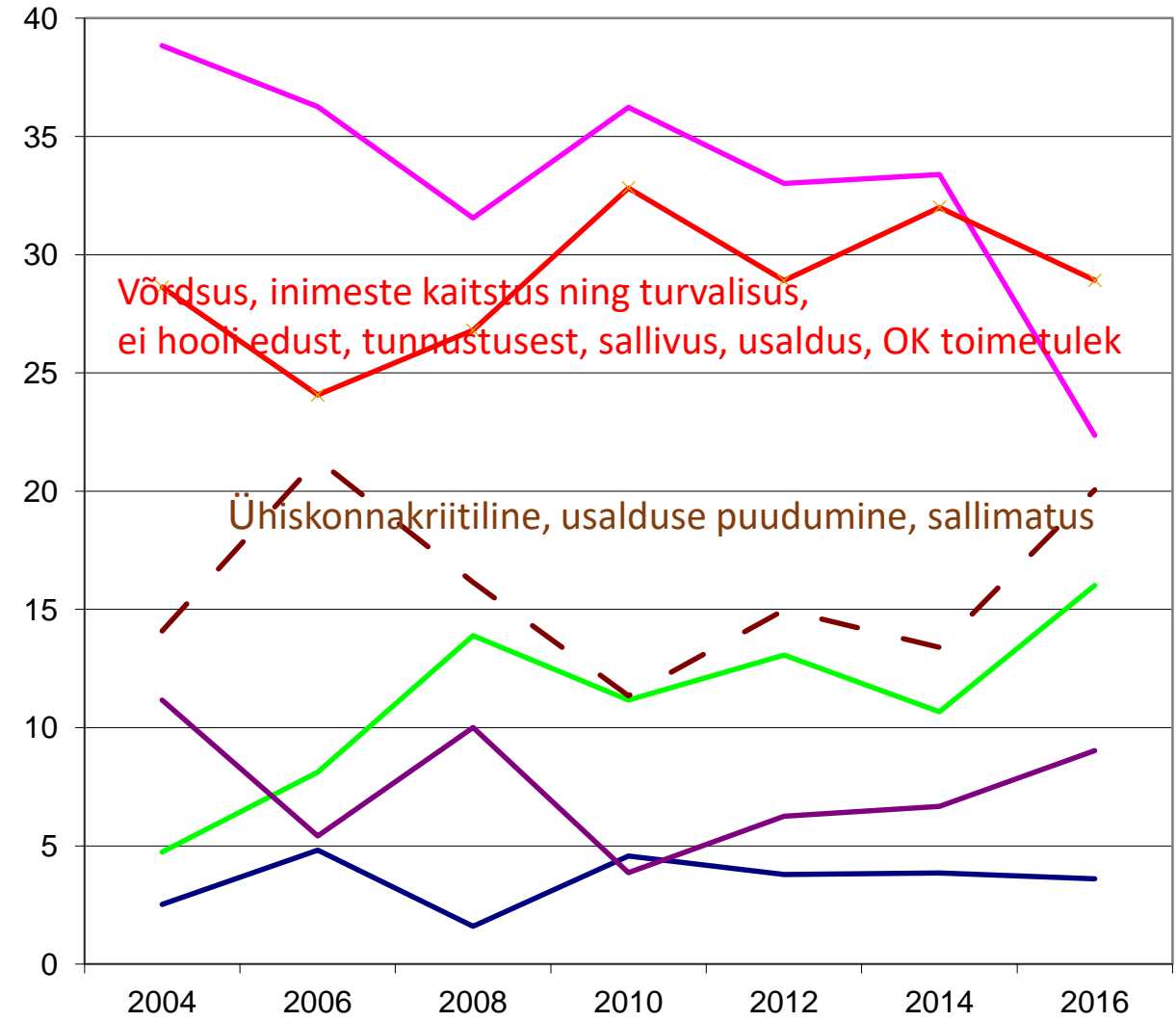

- A Edukus ja nauding
- B Uuskogukondlikkus
- D Tunnustus ja hoolivus
- C Võrdsus ja turvalisus
- E Edasipüüdlik ilmajäetus
- - - F Väärtusnegatiivsus

46-63

64+

Mida on heaks eluks vaja?

- Hedonismi
- Loovust ja autonoomsust, stimulatsiooni (üllatused, risk, uued tegevused) väärtust
- Innovatsiooni ja saavutuste (edu, oskused, võimed) väärtusel on positiivne seos tööealiste ja eakate inimeste eluga rahuloluga
- Mõnel aastal on solidaarsemad inimesed eluga rohkem rahul, sama käib hoolimise kohta
- Looduse hoiul ei ole tugevat seost eluga rahuloluga noorte ja eakate seas, kuid looduse väärtuse kandjad on tööealiste seas enam eluga rahul
- Mugandumine (tagasihoidlikkus, vähenõudlikkus, korralikkus) teeb tööealise inimese eluga rahulolematumaks, samuti turvalisuse vajadus noortel ja tööealistel
- Traditsiooniline meelelaad, st reeglite ja tavade jälgimine on positiivselt seotud eluga rahuloluga vaid noorte seas. Tööealiste ja eakate seas puudub seos heaoluga
- Võimualdimad (raha, allumine) inimesed on vähem eluga rahul

Tulevik

- Majanduslik heaolu suureneb -> töö tähtsus väheneb, palga tähtsus väheneb
- Vähemkindlustatud rühmades hinnatakse ka edasi töötasu
- Tööautonoomia suureneb
- Uuskogukondlikkus suureneb. Kas tekib konflikt alalhoidlikkusega?
- Pere ja suhted on tähtsad
- Vaja mõelda innovatsiooni, solidaarsuse hoidmisele
- Põlvkondade vahel suured erinevused

Tänu!

- Arenguseire Keskus

